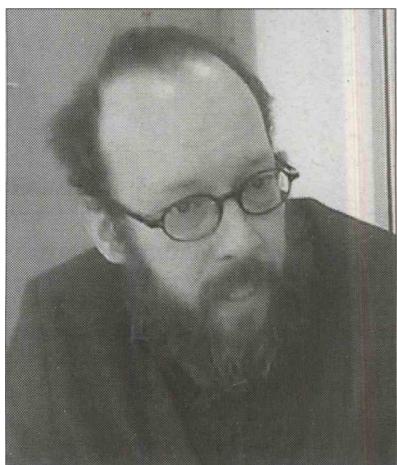

NAŠ INTERVJU - Režiser Miha Nemec o svoji postavitvi Lepe Vide »Tudi danes hrepenimo po svobodi in mirnosti«

Nova koprodukcija SSG od danes do nedelje še na tržaškem odru

TRST - Po Kranju, Novi Gorici in Gorici bo Cankarjeva Lepa Vida danes obiskala tudi Trst. Na velikem odru Kulturnega doma bodo do nedelje na sporedu tri ponovitve uprizoritve, ki je nastala v koprodukciji treh slovenskih gledaliških hiš - Prešernovega gledališča Kranj, Slovenskega narodnega gledališča Nova Go-

rica in Slovenskega stalnega gledališča Trst. Pred tem bodo ob 20. uri odprli razstavo Lele B. Njatin Narod si bo pisal sodbo sam in tržaškemu ansamblu podelili japonsko nagrado Uchimura za uspešno uprizoritev Moderne nô drame.

Lepo Vido je režiral Miha Nemec, sicer igralec SNG Nova Gorica, ki pa se je že preizkusil tudi v vlogi režiserja (Hotel Modra ptica, Rokovnjači, Roka). Kot pravi, Cankarjeva Lepa Vida pooseblja vprašanja in probleme človeka, njegov odnos do duše naroda. Lepa Vida je neke vrste simbol hrepenenja naroda zato nas je zanimalo vedeti, kakšna je ta duša naroda danes in ali se v čem razlikuje od tiste iz Cankarjevih časov.

»Tako kot smo jo

diagnosticirali, tako kot se je razkrila, je duša naroda v kar ubogem stanju. Taka je bila sicer tudi takrat, ko je Cankar pisal to dramo. Če bi ne bila v slabem stanju, ne bi hrepenela po nečem boljšem. Tudi danes hrepenimo po boljšem, po neki svobodi, po mirnosti, da bi se osvobodili vse peze tistega, kar se dogaja po svetu. Duša si želi nekam na lepše. In če hrepeni po lepem, seveda hrepeni po vrlih, po tistem, kar v teh nemirnih časih občutimo kot lepo in varno. Tukaj sta ti stični točki od nastanka besedila do danes, kajti oba časa sta bila krizna časa in zato je Cankar tudi napisal to igro. Tudi druge so pisali simbolistične drame, vse vsebujejo to isto tematiko in zasledujejo iskrenost, da je tisto, kar je v srcu, tudi na obrazu. Simbolisti prezirajo nasmešek, ki ni iskren.«

Cankarjevo besedilo ste na oder postavili v celoti. Kako zgleda Lepa Vida, ki je bila napisana leta 1912, danes? Ima njena beseda isto moč?

V gledališču igramo tudi antična besedila, ker se ni v sami strukturi besedila očitno nič spremenilo. To so večne teme, zato so klasiki. Lepo je rekel Srečko Fišer: najbolj aktualno je tisto, kar je večno. Tekst je celota, dramaturgija je živ organizem, v sistematiki polaganja besed je zakodirana neka energija. Očitno smo že navajeni neprestano nekaj črtati, kar morda pomeni, da neprestano nekaj ne razumemo. Vsaj poskus razumevanja celote pa je, se mi zdi, pogumno dejanje. Seveda hrepenimo po tem, da bi vse razumeli, ampak niko-

li ne bomo vsega razumeli. Nikoli ne bomo povsem razumeli, kaj je resnica, kaj je skrivnost življenja, kako biti iskreni ... in tega je v besedilu ogromno.

Zelo natančno smo analizirali vsako besedo, da bi razplastili besedilo, da bi v gledalcu sprožilo občutenja, saj je besedilo drugače popolnoma stvarno. Zelo smo se držali didaskalij, tega, kar je Cankar sugeriral. Moč smo želeli pustiti njemu, njegovemu besedilu.

Kljub temu pa ste nekaj dodali in sicer svetlobo, ki mogoče Cankarju manjka ...

Mislím, da mu ne manjka, je pa skrita zadaj. Mojo izbiro je narekovalo predvsem dejstvo, da se bolj želim postavljati na stran upanja in svetlobe kot pa razsoditi, da tako pač je in naj gre zato vse k vragu.

Na odru imamo ob konkretnih likih tudi Tisto ...

Tisto so simbolisti uporabljali za to, kar se ne da opisati in pri tem uporabljali tri pikice ali Tisto in se s tem popolnoma zadovoljili. Tudi pri nas Tisto nima točnega pomena, je materializacija nekega občutja. Je odrski lik, sestavljen iz treh oseb, ki pomagajo na nekaterih mestih glasovno in gibčno poživiti predstavo.

V današnji družbi prevladujejo selfiji, vse mora biti na očeh, vidno in vidljivo. Mislíte, da bodo gledalci razumeli Tisto?

Saj nočem, da razumejo. Tisto je lahko občutek nečesa hecnega, nečesa mističnega skoz zvok. Tisto je vetrič, ki nam dvigne lase in nam sproži občutek. Tisto je lahko občutek narave, kolikor se to da v uprizoritvi narediti. Do neke mere se mi zdi, da nam je uspelo, ni pa bila naša prva želja, da bi to gledalci racionalno razumeli, ampak da bi ta dodatek zgolj intuitivno funkcioniral. (pd)

